

**Sözleşme şartları uyarınca, mal/hizmet teslimi karşılığı olmadan
ödenen bedelin KDV'ye tabi olup olmadığı.**

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84974990-130[KDV-3/İ/01/42/2025]-380143
Tarih	09.07.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Defterdarlığı

Gelir Kanunları KDV ve ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : E-84974990-130[KDV-3/İ/01/42/2025]-380143

09.07.2025

Konu : Sözleşme şartları uyarınca, mal/hizmet teslimi karşılığı olmadan ödenen bedelin
KDV'ye tabi olup olmadığı.

İlgi : ... ve ... tarihli özelge talep formları.

İlgide kayıtlı özelge talep formlarınızda, Adi Ortaklığınız ile ... İl Sağlık Müdürlüğüne Bağlı ... Eğitim Araştırma Hastanesi arasında "Yemek Hazırlama Pişirme Dağıtım ve Bulaşık Yıkama Hizmeti Alımı" işi için sözleşme imzalandığı ve hizmetin ... tarihinde tamamlandığı, imzalanan bu sözleşmenin 29 uncu maddesinin 1/a-b bendinde yer alan "...İhale konusu işin sözleşme bedelinin %80' inden daha düşük bedelle tamamlanacağını anlaşılmaması halinde ise yükleniciye yapmış olduğu gerçek giderler ve yüklenici karına karşılık olarak, sözleşme bedelinin %80 ile sözleşme fiyatları ile yaptığı işin tutarı arasında bedel farkının %5' i ödenir." hükmüne istinaden ödeme yapılacağı belirtilerek, ödenecek bu tutarın katma değer vergisine (KDV) tabi olup olmadığı, KDV'ye tabi olması durumunda tevkifata tabi olup olmadığı hususlarında Defterdarlığımız görüşü talep edilmektedir.

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV 'ye tabi olduğu,

-9/1 maddesinde, mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Hazine ve Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği,

-20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

-24/c maddesinde vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin matraha dahil olduğu

hükme bağlanmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "Kısmi Tevkifatın Mahiyeti ve Tevkifat Uygulayacak Alıcılar" başlıklı (I/C-2.1.3.1.) bölümünde tevkifat yapmakla sorumlu tutulanlar, "Kısmi Tevkifat Uygulanacak Hizmetler" başlıklı (I/C-2.1.3.2) bölümünde ise tevkifat uygulanacak hizmetler sayılmıştır.

Ayrıca KDV Genel Uygulama Tebliğinin;

-(I/C-2.1.3.1.) bölümünde kısmi tevkifatın mahiyeti ve tevkifat uygulayacak alıcılar, (I/C-2.1.3.2.) bölümünde kısmi tevkifat uygulanacak hizmetler ve (I/C2.1.3.3.) bölümünde ise kısmi tevkifat uygulanacak teslimler sayılmış olup, Tebliğin "Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri" başlıklı (I/C-2.1.3.2.4.) bölümünde;

"2.1.3.2.4.1. Tevkifat Uygulayacak Alıcılar ve Tevkifat Oranı

Tebliğin (I/C-2.1.3.1/b) ayırımında sayılanlara karşı ifa edilen her türlü yemek servis ve organizasyon hizmetlerinde alıcılar tarafından (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanır.

2.1.3.2.4.2. Kapsam

Yemek servis hizmetleri; Tebliğin (I/C-2.1.3.1/b) ayırımında sayılan idare, kurum ve kuruluşların personel, öğrenci, hasta, müşteri, misafir, yolcu sıfatı taşıyan kişilerin yemek ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapacakları hizmet alımlarını kapsamaktadır.

Örnek: Milli Eğitim Bakanlığı'nın (il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerinin) taşınmalı eğitim kapsamında öğrencilere verilen öğle yemeği (kumanya) alımlarında, yemeği hazırlayan ve/veya dağıtımını yapan yüklenicilere yapılacak ödemelerden KDV tevkifatı yapılacaktır.

Bedelin kendi bütçe ödenekleri dışında bir kaynaktan karşılanması, mesela Sosyal Yardımlaşma Vakfı tarafından karşılanması halinde de yemek (kumanya) alımıyla ilgili olarak tevkifat yapılacaktır.

Yemeğin, tevkifat yapmakla sorumlu idare, kurum veya kuruluşlara ait bir yerde hazırlanması (pişirilmesi) veya tüketilmeye hazır halde temin edilmesi tevkifat uygulanmasına engel değildir.",

- "Matraha Dâhil Olan Unsurlar" başlıklı (III/A-5) bölümünde;

"3065 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine göre; aşağıda yazılı unsurlar KDV matrahına dahildir:

"...

c) Vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler,"

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, 60 No.lu KDV Sirkülerinin "Tazminatlar" başlıklı (1.2.) bölümünde; herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olarak ortaya çıkmayan tazminat ve benzeri ödemelerin prensip olarak KDV'nin konusuna girmediği, bu kapsamda, işin sözleşme şartlarına uygun yapılmaması, işin verilen süre içerisinde tamamlanmaması, sözleşmenin feshedilmesi gibi nedenlerle tazminat, cayma bedeli vb. adlarla yapılan cezai şart mahiyetindeki ödemelerin herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olmadığından KDV'nin konusuna girmediği ifade edilmiştir.

4735 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde;

"...

Sözleşme bedelinin % 80'inden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde, yüklenici işi bitirmek zorundadır. Bu durumda yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderleri ve yüklenici kârına karşılık olarak, sözleşme bedelinin % 80'i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'i geçici kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir."

hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, ... İl Sağlık Müdürlüğüne Bağlı ... Eğitim Araştırma Hastanesinin "Yemek Hazırlama Pişirme Dağıtım ve Bulaşık Yıkama Hizmeti Alımı"na ilişkin Adi Ortaklığınız ile imzaladığı sözleşmenin 29 uncu maddesinin 1/a-b bendi uyarınca tarafınıza ödenecek gerçek giderler ile yüklenici karınıza karşılık sözleşme bedelinin % 80'i ile sözleşme fiyatıyla yaptığınız işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'inin toplamı üzerinden genel esaslar çerçevesinde KDV hesaplanması gerekmektedir.

Öte yandan söz konusu sözleşme ve teknik şartnamenin incelenmesinden; çalıştırılacak personelin tüm giderlerinin yüklenici firma tarafından karşılanacağı ve personelin iş sağlığı güvenliği denetimi vb. durumlarda yüklenici firmanın sorumlu olacağı hususları birlikte değerlendirildiğinde yapılan işin bir bütün olarak yemek işi olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, Adi Ortaklığınız tarafından ifa edilen hizmetin "Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri" kapsamında değerlendirilerek ödenecek hizmet bedeli üzerinden (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanması gerekmekte olup, verilen yemek hizmetine ilişkin 4735 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine göre tarafınıza ödenecek farklar hizmet bedelinden ayrı mütalaa edilemeyeceğinden, bu farklara da Tebliğin (I/C-2.1.3.2.4.) hükmü kapsamında (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelveğe uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

